ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 1148

din 09 noiembrie 2017

Analizând Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, transmise spre avizare de Camera Deputaților;

În temeiul dispozițiilor art. 38 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare;

[redacted]

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

H O T Ă R Ă Ş T E :

Art. 1 - Avizează negativ Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, pentru considerentele prezentate în Anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2 – Prezenta hotărâre se comunică Camerei Deputaților. potrivit legii.

Dată în București, la 09 noiembrie 2017

Președinte,
Judecător Mariana Ghena

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6
Tel: 311 69 00; Fax:311 69 01
Web: www.csm1909.ro

Anexă la Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1148 din 09 noiembrie 2017

[redacted] [redacted]

AVIZ

referitor la Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii

În urma examinării Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, a Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și a Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, transmise spre avizare de Camera Deputaților,

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

În temeiul dispozițiilor art. 38 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare,

În baza Hotărârii nr. 1148 din 09 noiembrie 2017 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii:

Avizează negativ Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, pentru următoarele considerente:

I. Propunerile de lege transmise spre avizare nesocotesc, în aspecte esențiale, garanții fundamentale pentru funcționarea sistemului judiciar, contravenind dispozițiilor constituționale

- Relevante, în acest sens, sunt reglementările din cuprinsul Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr. 317/2004 privind ***înființarea Consiliului Național de Integritate a Judecătorilor și Procurorilor***, organism reprezentativ, cu

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6
Tel: 311 69 00; Fax:311 69 01
Web: www.csm1909.ro

[redacted] [redacted]

activitate nepermanentă a cărui organizare și funcționare ar urma să fie stabilite prin lege și cele referitoare la înființarea Inspecției Judiciare, ca structură unică cu personalitate juridică, ce funcționează la nivel național, cu sediul în municipiul București, prin reorganizarea Inspecției Judiciare din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii - *Capitolul VII: Înființarea și organizarea Consiliului Național de Integritate a Judecătorilor și Procurorilor și Inspecției Judiciare și statutul inspectorilor judiciari.*

Un prim aspect care trebuie evidențiat în acest context este faptul că prin Hotărârea nr. 974 din 28 septembrie 2017, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a avizat negativ *proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, a Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și a Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii*, transmis spre avizare de Ministerul Justiției, cu adresa nr. 88.929 din 30.08.2017.

Unul dintre elementele care a fundamentat avizul negativ exprimat de Consiliul Superior al Magistraturii l-a constituit reglementarea propusă cu privire la Inspecția Judiciară, respectiv reorganizarea Inspecției Judiciare, prin preluarea acesteia în cadrul Ministerului Justiției.

Plenul a apreciat că Inspecția Judiciară ar trebui să funcționeze, în continuare, ca structură cu personalitate juridică în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, garantul constituțional al independenței justiției.

Această apreciere s-a fundamentat, între altele, pe faptul că în Raportul din 25 ianuarie 2017 al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind progresele înregistrate de România în cadrul Mecanismidui de cooperare și verificare, se arată că, în anul 2012, o reformă majoră a consolidat Inspecția Judiciară ca instituție independentă și profesionistă. Acest lucru a permis ca Inspecția Judiciară să devină mai eficientă și să aibă o mai mare autoritate, lucru confirmat din nou prin rezultatele înregistrate de aceasta în 2016.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a reținut că nu există niciun argument sustenabil care să poată fundamenta ideea că Inspecția Judiciară nu își îndeplinește atribuțiile pentru că este organizată și funcționează în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, rapoartele anuale de activitate dovedind, dimpotrivă, faptul că îndeplinirea atribuțiilor Inspecției Judiciare nu a fost atenuată ori anihilată ca urmare a acestui mod de organizare.

De asemenea, prin avizul menționat, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a apreciat că, întrucât mecanismele de verificare și control al activității autorității judecătorești sunt date în competența Inspecției Judiciare, este necesar ca și aceasta să beneficieze de suficiente garanții de independență, atât sub aspect funcțional, cât și organizatoric, cu excluderea oricărei implicări a factorilor politici.

În condițiile se propune ca unele dintre atribuțiile Plenului Consiliului Superior al Magistraturii referitoare la Inspecția Judiciară să fie preluate de organismul propus a fi

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6
Tel: 311 69 00; Fax:311 69 01
Web: www.csm1909.ro

[redacted] [redacted]

înființat - Consiliul Național de Integritate a Judecătorilor și Procurorilor, argumentele privind necesitatea rămânerii Inspecției Judiciare în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, ca structură care acționează potrivit principiului independenței operaționale, își păstrează în egală măsură pertinența și în ceea ce privește propunerea legislativă transmisă spre avizare de către Camera Deputaților.

Suplimentar față de considerentele reținute prin Hotărârea nr. 974 din 28 septembrie 2017, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii constată că reglementarea preconizată de propunerea legislativă subminează profund independența Inspecției Judiciare și din perspectiva relației acesteia cu noua entitate - Consiliul Național de Integritate a Judecătorilor și Procurorilor.

Potrivit propunerii legislative, Consiliul Național de Integritate a Judecătorilor și Procurorilor ar urma, printre altele, să numească și să revoce conducerea Inspecției Judiciare, fapt care poate avea, fără îndoială, implicații esențiale în planul independenței Inspecției Judiciare.

Rolul deosebit atribuit acestei entități ar fi trebuit dublat de asigurarea concomitentă a unor garanții de independență care, la rândul lor, să gireze independența Inspecției Judiciare și să fundamenteze independența sistemului judiciar a cărui activitate este verificată și controlată de Inspecția Judiciară.

Ignorând aceste aspecte esențiale, propunerea legislativă nu consacră niciun fel de garanții pentru funcționarea acestei noi entități în condiții de independență. Mai mult, propunerea legislativă nu cuprinde niciun fel de date privind componența, modul de organizare și funcționare, procesul decizional și sursele de finanțare ale organismului propus a fi înființat, acestea urmând să fie stabilite ulterior printr-o lege.

Astfel cum a semnalat și Consiliul Legislativ în avizul referitor la această propunere legislativă, reglementarea propusă cu privire la Consiliul Național de Integritate a Judecătorilor și Procurorilor și Inspecția Judiciară este incompletă, întrucât nu precizează cu exactitate natura juridică a acestor entități, nici locul lor în structura autorităților publice și nici relația cu celelalte autorități, mai ales cea cu Consiliul Superior al Magistraturii care, potrivit art. 133 din Constituție, este garantul independenței justiției și care, potrivit art. 134 alin. (1) din Legea fundamentală, îndeplinește, prin secțiile sale, rolul de instanță de judecată în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor și procurorilor.

Pe de altă parte, neavând o reglementare constituțională, este cert faptul că organismul ce se propune a fi înființat nu poate beneficia de garanții de independență de ordin constituțional.

În egală măsură, din perspectiva analizată, propunerea legislativă nesocotește rolul Consiliului Superior al Magistraturii de garant al independenței justiției.

Independența judecătorilor și procurorilor nu poate fi desprinsă de independența Inspecției Judiciare, care verifică activitatea desfășurată de instanțe și parchete.

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6
Tel: 311 69 00; Fax:311 69 01
Web: www.csm1909.ro

[redacted]

Or, pentru a putea să își îndeplinească în mod independent atribuțiile stabilite prin lege, Inspecția Judiciară trebuie să beneficieze la rândul său de garanții de independență atât sub aspect funcțional, cât și organizatoric, ce pot fi asigurate doar de către Consiliul Superior al Magistraturii.

În consecință, este necesară menținerea reglementării în vigoare privind Inspecția Judiciară ca structură ce se bucură de independență operațională în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, singurul organism căruia legea fundamentală îi recunoaște rolul de garant al independenței justiției.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii constată că aceasta este și opinia judecătorilor și procurorilor, care, într-o majoritate covârșitoare s-au exprimat în sensul respingerii reglementării privind înființarea Consiliului Național de Integritate a Judecătorilor și Procurorilor și reorganizarea Inspecției Judiciare, fiind sesizată de către o parte a magistraților o încălcare a dispozițiilor art. 133 alin. (1) din Constituție, care consacră rolul Consiliului Superior al Magistraturii de garant al independenței justiției.

Totodată, magistrații au semnalat faptul că legiuitorul nu a ținut cont de avizul negativ exprimat de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la proiectul anterior elaborat de Ministerul Justiției care a avut la bază, între alte aspecte, dezacordul puternic exprimat de aceștia cu privire la modificările și completările vizând Inspecția Judiciară, mulți dintre aceștia opinând în sensul menținerii reglementării în vigoare.

În legătură cu aplicarea prevederilor din cuprinsul propunerii legislative, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii observă, totodată, că aceasta nu cuprinde norme tranzitorii privind funcționarea Inspecției Judiciare, situația mandatelor în curs ale inspectorilor judiciari cu funcții de execuție și funcții de conducere ori situația lucrărilor aflate pe rolul Inspecției Judiciare sau al Secției pentru judecători ori al Secției pentru procurori în materie disciplinară.

În lipsa unor astfel de dispoziții tranzitorii și în contextul în care, ca efect al propunerii de modificare a întregului Cap. VII din actuala reglementare a Legii nr. 317/2004, sunt eliminate dispozițiile referitoare la organizarea Inspecției Judiciare și statutul inspectorilor judiciari, această instituție nu va putea funcționa până la adoptarea legislației prin care se va stabili în concret organizarea și funcționarea sa și a Consiliului Național de Integritate a Judecătorilor și Procurorilor.

- În cuprinsul propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor se regăsește și **propunerea de modificare a dispozițiilor art. 96 alin. (7)** care prevăd, în prezent, *posibilitatea* statului de a se îndrepta cu o acțiune în despăgubiri împotriva judecătorului sau procurorului care, cu rea-credință sau gravă neglijență, a săvârșit eroarea judiciară cauzatoare de prejudicii.

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6
Tel: 311 69 00; Fax:311 69 01
Web: www.csm1909.ro

[redacted]

Conform propunerii legislative, dispozițiile legale menționate ar urma să prevadă în mod *imperativ* că, după acoperirea prejudiciului, statul se îndreaptă cu o acțiune în despăgubiri împotriva judecătorului sau procurorului care, cu rea-credință sau gravă neglijență, a săvârșit eroarea judiciară cauzatoare de prejudicii.

Or, cu privire la o propunere asemănătoare ce fusese formulată în *proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, a Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și a Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii*, transmis Consiliului Superior al Magistraturii, spre avizare, de Ministerul Justiției, Plenul Consiliului a reținut că ridică probleme de constituționalitate.

Astfel, prin Hotărârea nr. 974 din 28 septembrie 2017, Plenul Consiliului a exprimat un aviz negativ cu privire la proiectul de lege anterior menționat, în cuprinsul avizului ce constituie Anexa acestei hotărâri reținându-se că dispozițiile din proiect referitoare la răspunderea patrimonială a magistraților pentru erorile judiciare sunt contrare dispozițiilor Legii fundamentale.

În acest sens, s-a arătat că articolul 52 din Constituția României, republicată, reglementând „Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică", prevede la alineatul (3): *„Statul răspunde patrimonial pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare. Răspunderea statului este stabilită în condițiile legii și nu înlătură răspunderea magistraților care și-au exercitat funcția cu rea-credință sau gravă neglijență."*

În condițiile în care reglementarea constituțională în vigoare are în vedere doar *posibilitatea* statului de a exercita acțiunea în regres, soluția proiectului de lege, care, ignorând norma constituțională, impune statului *obligația* de a exercita acțiunea în regres împotriva magistratului, ridică probleme de constituționalitate.

Relevante, în acest sens, sunt și cele reținute de Curtea Constituțională în cuprinsul *Deciziei nr. 80 din 16 februarie 2014* asupra propunerii legislative privind revizuirea Constituției României (par. 174-176), cu ocazia analizării modificării propuse la art. 52 alin. (3) din Constituție, ce se referea la introducerea unei noi teze în conținutul acestui text, respectiv *„statul **exercită** dreptul de regres, în condițiile legii"*:

„Deși sintagma propusă a fi introdusă pare a viza indicarea titularului dreptului de regres în cazul prejudiciilor cauzate prin orice eroare judiciară care a fost rezultatul exercitării funcției cu rea-credință sau gravă neglijență, în realitate, din cauza modului său de formulare, obligă statul să își exercite dreptul de regres. ***Caracterul imperativ al sintagmei propuse a fi introduse în corpul art. 52 alin. (3) din Constituție poate duce la situații inadmisibile, în care statul va promova în mod automat acțiunea în regres ori de câte ori acoperă un prejudiciu cauzat printr-o eroare judiciară, fără a mai avea un drept de apreciere asupra faptului dacă magistratul și-a exercitat funcția cu rea-credință sau gravă neglijență, solicitând, astfel, în mod mecanic intervenția instanței***

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6
Tel: 311 69 00; Fax:311 69 01
Web: www.csm1909.ro

[redacted] [redacted]

***judecătorești**. De aceea, conținutul normativ propus ar trebui să aibă în vedere, eventual, **posibilitatea statului de a exercita dreptul de regres în condițiile legii**.*

*Așadar, **textul constituțional nu poate constrânge statul la inițierea, în toate cazurile, a unor acțiuni în regres**, ci trebuie să lase în marja sa de apreciere problema exercitării acestei acțiuni pentru ca, desigur, în final, tot instanța judecătorească să se pronunțe asupra acțiunii astfel promovate."*

Pentru aceste considerente, cu unanimitate de voturi, Curtea a recomandat reformularea modificării propuse în privința alin. (3) al art. 52 din Constituție.

În raport de aceste considerente reținute de Curtea Constituțională, s-a apreciat că reiese cu evidență faptul că în sistemul constituțional român actual este consacrată doar ***facultatea*** statului de a se îndrepta împotriva magistratului, iar nu o obligație a acestuia, în sensul menționat. Mai mult, în condițiile în care Curtea a statuat că nu ar fi justificată nici măcar o eventuală modificare a însăși Legii fundamentale în sensul vizat de Ministerul Justiției, este evident că nu ar fi posibilă o modificare a legislației infraconstituționale.

S-a mai reținut că propuneri legislative similare au mai fost analizate anterior de către Consiliul Superior al Magistraturii, care le-a avizat negativ.

Menționăm, în acest sens, Hotărârile Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 243/2010, nr. 891/2016 și nr. 1381/2016, prin care au fost avizate negativ propuneri legislative pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, ce prevedeau, printre altele, modificarea alin. (7) al art. 96 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, tot în sensul obligativității statului de a se îndrepta împotriva judecătorului sau procurorului.

De asemenea, prin Hotărârea nr. 330 din 7 aprilie 2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a avizat negativ o altă propunere legislativă pentru modificarea art. 96 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, ce conținea dispoziții similare.

În cuprinsul Avizului ce însoțește hotărârea menționată s-a reținut că problema răspunderii materiale a magistraților, în situația în care statul răspunde patrimonial pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare, a mai fost analizată de Consiliu și cu ocazia examinării amendamentelor formulate în cadrul dezbaterilor ce au avut loc în ședințele Comisiei comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru elaborarea propunerii legislative de revizuire a Constituției României.

Cu această ocazie, Consiliul Superior al Magistraturii a apreciat că dispozițiile actuale ale art. 52 alin. (3) din Constituție nu ar trebui modificate, reținându-se următoarele:

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6
Tel: 311 69 00; Fax:311 69 01
Web: www.csm1909.ro

[redacted] [redacted]

În prezent, dispozițiile constituționale menționate instituie o *răspundere obiectivă a statului român pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare*. Astfel cum rezultă din formularea acestor prevederi constituționale, statul are însă doar *posibilitatea*, iar *nu obligația*, de a se îndrepta cu o acțiune în regres împotriva magistratului.

Consiliul Superior al Magistraturii a apreciat că exercitarea dreptului la acțiunea în regres trebuie să fie lăsată, în continuare, la latitudinea titularului acțiunii - statul și nu să devină o obligație, aceasta fiind regula generală de drept în ceea ce privește exercitarea drepturilor de către titularii acestora.

Astfel, în privința statului, sistemul răspunderii obiective este unul adecvat, statul – în calitate de administrator al desfășurării activității sistemului judiciar, atât la nivel legislativ, cât și la nivel funcțional și financiar – fiind responsabil de acoperirea prejudiciilor suferite prin comiterea unei erori judiciare săvârșite prin exercitarea funcției cu rea credință sau gravă neglijență de către un procuror sau un judecător.

În schimb, orice răspundere a unei persoane (penală sau civilă delictuală), inclusiv a magistratului, trebuie să aibă la origine ideea de vinovăție, în speță fiind vorba despre vinovăție în exercitarea atribuțiilor de serviciu de către magistrat.

Altfel spus, răspunderea materială a judecătorului sau a procurorului nu poate fi angajată în mod obiectiv (similar modului în care răspunde statul), ci numai subiectiv, respectiv doar în situația săvârșirii de către acesta a unei fapte personale grave, făcute cu intenția de a produce un prejudiciu, ori în cazul în care acesta, din culpă gravă, a comis o eroare judiciară determinantă pentru producerea prejudiciului.

Eroarea judiciară presupune, dincolo de situațiile expres prevăzute de Codul de procedură penală (respectiv situația în care o persoană condamnată definitiv este ulterior achitată sau în care libertatea unei persoane a fost restrânsă în mod nelegal) și alte situații a căror delimitare nu este încă bine realizată nici de doctrină și nici de jurisprudență.

Eroarea judiciară se referă, în esență, la o soluție asupra fondului cauzei care nu corespunde unei realități juridice stabilite ulterior. Această eroare nu se datorează însă, în exclusivitate și, uneori nici măcar în parte, activității judecătorului sau procurorului.

Dintre erorile judiciare constatate recent, unele dintre ele au fost cauzate fie de faptul că la momentul judecării și condamnării pentru o anume faptă penală, o serie de probe nu erau accesibile (de exemplu, expertiza ADN), fie au fost date în cauză declarații necorespunzătoare adevărului, fie s-au descoperit fapte și împrejurări noi, necunoscute instanței de judecată la momentul pronunțării soluției definitive.

De altfel, de esența exercitării unor căi de atac extraordinare, capabile să desființeze o hotărâre judecătorească definitivă este tocmai împrejurarea că instanța care a judecat primul proces nu a avut cunoștință de noile dovezi sau fapte, inclusiv cele infracționale legate de cauză, astfel că soluția inițială corespundea situației de fapt stabilite pe baza unui ansamblu de probe cunoscute la acel moment.

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6
Tel: 311 69 00; Fax:311 69 01
Web: www.csm1909.ro

[redacted] [redacted]

În unele cazuri de eroare judiciară, față de probele posibile și administrate, eroarea nu ar aparține numai magistratului, ci ar fi una comună, până la descoperirea faptelor noi. Dincolo de limitele pe care la un moment dat le impune stadiul tehnicii de investigare, care, pe măsura descoperirilor științifice, poate infirma concluziile anterioare, nu trebuie neglijat factorul uman, care are o mare pondere în ansamblul probatoriului, atât în cauze penale, cât și în cauze civile.

Consiliul Superior al Magistraturii a avut în vedere și unul dintre principiile fundamentale consacrate de Consiliul Consultativ al Judecătorilor Europeni, în cuprinsul documentului intitulat Magna Carta a Judecătorilor (Principii fundamentale), conform căruia: „Erorile judiciare trebuie remediate în cadrul unui sistem adecvat de căi de atac. Orice remediu pentru alte deficiențe în administrarea justiției presupune exclusiv responsabilitatea Statului."

Tot astfel, s-a reținut că în Avizul nr. 3 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei asupra principiilor și regulilor privind imperativele profesionale aplicabile judecătorilor și în mod deosebit a deontologiei, comportamentelor incompatibile și imparțialității, se arată:

„Ca principiu general, judecătorii ar trebui să se fie scutiți complet de răspundere în ceea ce privește plângerile direct împotriva lor în legătură cu exercițiul de bună-credință al funcțiunii lor. Erorile juridice, fie că se referă la jurisdicție, fie la procedură, în aprecierea și aplicarea legii sau în evaluarea probelor, trebuie să fie rectificate prin apel; alte erori juridice care nu pot fi rectificate astfel trebuie, cel mult, să conducă la o plângere a litigantului nesatisfăcut împotriva statului."

Concluzia CCJE este aceea că „nu este potrivit ca un judecător să fie expus, în ceea ce privește exercițiul funcțiunilor juridice, vreunei răspunderi personale, chiar prin despăgubirea statului, cu excepția cazului în care face o greșeală intenționată."

- Alte dispoziții care ar putea ridica probleme din perspectiva conformității cu Legea fundamentală sunt cele care reglementează **competențele judecătorilor stagiari**, dispoziții care se regăsesc în cuprinsul propunerii de modificare a art. 23 din Legea nr. 303/2004.

Astfel, se propune modificarea alin. (1) al art. 23, după cum urmează: *„Judecătorul stagiar participă în complet colegial la soluționarea cauzelor de competența judecătoriei."*

În prezent, potrivit art. 54 alin. (1) din Legea nr. 304/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare - a căror modificare nu se propune în cuprinsul Propunerii legislative ce vizează această lege -, cauzele date, potrivit legii, în competența de primă instanță a judecătoriei se judecă în complet format dintr-*un judecător*.

Or, în acest context, în raport de propunerea formulată, este posibil ca același tip de cauze să fie soluționat, după caz, în complet de judecător unic sau în complet

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6
Tel: 311 69 00; Fax:311 69 01
Web: www.csm1909.ro

colegial, ceea ce poate ridica probleme de constituționalitate, așa cum a învederat Înalta Curte de Casație și Justiție.

În acest sens, dispozițiile constituționale ale art. 16, reglementând egalitatea în depturi, prevăd la alin. (1) că *„Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări."* În legătură cu acest principiu, Curtea Constituțională a statuat în mod constant că principiul egalității în fața legii presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite.

Pe de altă parte, propunerile nici nu se bucură de precizia cerută de normele de tehnică legislativă unui text de lege, nefiind foarte clar ce anume s-a urmărit de către inițiator, cu atât mai mult cu cât acestea nu au fost motivate în cuprinsul Expunerii de motive ce însoțește Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nt. 303/2004.

Astfel, dacă la alin. (1) se prevede că „judecătorul stagiar participă în complet colegial la soluționarea cauzelor de competența judecătoriei", conducând la ideea că judecătorul face parte din complet și participă la deliberări cu drept de vot, la alin. (1^1) se arată că judecătorul stagiar emite doar o opinie consultativă. Ca atare, textul propus este de natură a crea probleme în aplicare.

Considerații similare sunt valabile, din această perspectivă, și în ceea ce privește propunerile referitoare la competențele procurorilor stagiari.

- Nu în ultimul rând, unele probleme de constituționalitate se ridică și în legătură cu dispozițiile propuse pentru art. 62^2, potrivit cărora judecătorul sau procurorul este suspendat din funcție atunci când a fost ales sau numit într-o funcție de demnitate publică, suspendarea durând pe perioada mandatului din funcția aleasă sau numită, la încetarea mandatului judecătorul sau procurorul urmând să revină în funcția avută anterior suspendării.

Or, referitor la **posibilitatea alegerii unui judecători sau procuror într-o funcție de demnitate publică**, este de menționat interdicția stabilită de art. 37 alin. (1) din Legea fundamentală, în conformitate cu care nu au dreptul de a fi aleși cetățenii cu drept de vot cărora le este interzisă asocierea în partide politice, potrivit articolului 40 alineatul (3).

Printre categoriile prevăzute de art. 40 alin. (3) din Constituția României, republicată, se numără și judecătorii și procurorii, astfel că le este deopotrivă aplicabilă interdicția mai sus menționată.

Pe de altă parte, așa cum s-a arătat de către instanțe și parchete cu ocazia consultării lor, **posibilitatea ca magistrații să fie numiți în funcții de demnitate publică** poate conduce la alterarea statutului magistratului, care va putea ocupa funcții de demnitate publică asociate activității politice, conducând, astfel, la pierderea încrederii cetățenilor în independența sistemului judiciar. De asemenea, o astfel de posibilitate

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6
Tel: 311 69 00; Fax:311 69 01
Web: www.csm1909.ro

[redacted] vine în flagrantă contradicție cu interdicția aplicată magistraților de a desfășura activități publice cu caracter politic, activități implicite în cazul unora dintre aceste funcții de demnitate publică.

II. Propunerile legislative promovează soluții necorespunzătoare în aspecte esențiale pentru sistemul judiciar, cu profund impact negativ asupra funcționării normale a acestuia

- Una dintre aceste soluții promovate de inițiatori se referă la ***înființarea Direcției pentru Investigarea Infracțiunilor Săvârșite de Judecători și Procurori.***

Deși, potrivit art. 6 alin. (2) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *„pentru fundamentarea noii reglementări se va porni de la dezideratele sociale prezente și de perspectivă, precum și de la insuficiențele legislației în vigoare,"* în cuprinsul *Expunerii de motive* a propunerii legislative nu se regăsesc argumente care să justifice instituirea unei structuri de parchet care să aibă competență exclusivă după calitatea persoanei, respectiv care să privească strict infracțiunile săvârșite de judecători și procurori și nici nu se observă existența unor insuficiențe ale legislației din perspectiva angajării răspunderii penale a judecătorilor și procurorilor.

Unul din imperativele ce se impun în procesul legislativ este acela de a asigura raportarea corectă a normei legale la realitatea concretă a relațiilor sociale pe care își propune să le reglementeze. Or, nu există argumente care să conducă la concluzia că starea infracțională din interiorul sistemului judiciar reclamă instituirea unor norme speciale, în sensul propus de inițiatori.

În acest sens, se impune a fi precizat că, potrivit datelor statistice comunicate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, numărul inculpaților magistrați trimiși în judecată (prin rechizitoriu sau acord de recunoaștere a vinovăției), a fost 16 pentru anul 2015, 18 pentru anul 2016 și 5 pentru Semestrul I al anului 2017.

Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și Direcția Națională Anticorupție au fost reglementate ca structuri de parchet distincte pentru urmărirea anumitor tipuri de infracțiuni, fiind specializate în combaterea criminalității organizate și terorismului și, respectiv, în combaterea infracțiunilor de corupție.

Un tratament juridic și procedural diferit pentru categoria magistraților nu se justifică, însă. Aceasta cu atât mai mult cu cât, având în vedere calitatea persoanei, Codul de procedură penală reglementează deja derogarea de la competența materială în ceea ce privește anumite cauze penale, prevăzând expres organele judiciare care pot urmări sau judeca infracțiunile săvârșite de judecători și procurori, astfel:

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6
Tel: 311 69 00; Fax:311 69 01
Web: www.csm1909.ro

[redacted]

- art. 38 alin. (1) lit. c): *Curtea de apel judecă în primă instanță infracțiunile săvârșite de judecătorii de la judecătorii, tribunale și de procurorii de la parchetele care funcționează pe lângă aceste instanțe;*

- art. 39 alin. (1) lit. c): *Curtea militară de apel judecă în primă instanță infracțiunile săvârșite de judecătorii tribunalelor militare și de procurorii militari de la parchetele militare care funcționează pe lângă aceste instanțe;*

- art. 40 alin. (1): *Înalta Curte de Casație și Justiție judecă în primă instanță infracțiunile de înaltă trădare, infracțiunile săvârșite de senatori, deputați și membri din România în Parlamentul European, de membrii Guvernului, de judecătorii Curții Constituționale, de membrii Consiliului Superior al Magistraturii, de judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție și de procurorii de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție;*

- art. 56 alin. (3) lit. a): *Urmărirea penală se efectuează, în mod obligatoriu, de către procuror în cazul infracțiunilor pentru care competența de judecată în primă instanță aparține Înaltei Curți de Casație și Justiție sau curții de apel;*

- art. 56 alin. (4): *Urmărirea penală în cazul infracțiunilor săvârșite de militari se efectuează, în mod obligatoriu, de procurorul militar;*

- art. 56 alin. (6): *Este competent să efectueze ori, după caz, să conducă și să supravegheze urmărirea penală procurorul de la parchetul corespunzător instanței care, potrivit legii, judecă în primă instanță cauza cu excepția cazurilor în care legea prevede altfel.*

O astfel de reglementare apare cu atât mai mult nejustificată, în condițiile în care pentru reprezentanții celorlalte puteri în stat, (respectiv pentru Președintele României, deputați, senatori, miniștri) sau pentru alte categorii socio-profesionale (funcționari publici, polițiști, etc) nu sunt prevăzute dispoziții similare referitoare la existența unor structuri de parchet care să aibă competență exclusivă de efectuare a urmării penale pentru fapte săvârșite de către aceste persoane.

Drept urmare, nu se impune înființarea unei Direcții pentru Investigarea Infracțiunilor Săvârșite de Judecători și Procurori, normele de procedură în vigoare reglementând deja o competență specială în ceea ce privește organele judiciare care pot urmări sau judeca infracțiunile săvârșite de judecători și procurori.

Nu în ultimul rând, se constată că nu a fost realizată nici evaluarea preliminară a impactului noilor reglementări, după cum prevăd dispozițiile art. 7 din Legea nr. 24/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, potrivit alin. (1) al acestui articol, evaluarea preliminară a impactului proiectelor de lege, a propunerilor legislative și a celorlalte proiecte de acte normative se realizează în scopul de a asigura o fundamentare adecvată a inițiativelor legislative și presupune identificarea și analizarea efectelor economice, sociale, de mediu, legislative și bugetare pe care le produc reglementările propuse.

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6
Tel: 311 69 00; Fax:311 69 01
Web: www.csm1909.ro

[redacted]

Evaluările impactului ar trebui să analizeze existența, amploarea și consecințele problemei și chestiunea necesității unei eventuale acțiuni la nivelul Legislativului. Acestea ar trebui să evidențieze soluții alternative și, dacă este posibil, costurile și beneficiile potențiale pe termen scurt și lung, evaluând consecințele economice, sociale și pentru mediu în mod integrat și echilibrat și utilizând atât analize calitative, cât și cantitative. Ar trebui respectate pe deplin principiile subsidiarității și proporționalității, precum și drepturile fundamentale. Evaluările impactului ar trebui să se bazeze pe informații corecte, obiective și complete și să fie proporționale cu sfera lor de aplicare și cu obiectivele urmărite.

Or, deși aplicarea dispozițiilor mai sus prezentate nu este obligatorie în cazul inițiativelor legislative ale deputaților și senatorilor, un astfel de studiu de impact era absolut necesar în contextul în care se propune înființarea unei noi structuri de parchet specializate pe investigarea infracțiunilor săvârșite de judecători și procurori, cu multiple implicații juridice, bugetare, logistice și de personal.

- Criticabile sunt și **propunerile referitoare la formarea auditorilor de justiție și a judecătorilor și procurorilor stagiari**, în special din perspectiva majorării semnificative a duratei de formare a acestora, care, practic, se dublează față de cea prevăzută în prezent.

O astfel de propunere ar fi trebuit în mod imperativ să fie precedată de întocmirea unei evaluări preliminare referitoare la evoluția resursei umane din magistratură, având în vedere că, prin consecințele pe care le atrage, este aptă a produce în timp disfuncționalități majore în funcționarea instanțelor și a parchetelor.

În acest sens, trebuie subliniat că durata totală de formare a unui viitor magistrat, fie el judecător sau procuror, va fi de 6 ani, din care 4 ani la Institutul Național al Magistraturii și 2 ani stagiu la instanțe sau parchete. Mai mult, potrivit propunerilor formulate, competențele judecătorilor și procurorilor stagiari vor fi unele limitate pe durata stagiului, cu excluderea actului decizional propriu funcției ocupate, aceștia putând emite doar opinii consultative.

Referitor la acest din urmă aspect, nu s-au învederat rațiunile pentru care se consideră că judecătorul stagiar, după o pregătire de 4 ani în cadrul Institutul Național al Magistraturii, ar putea să emită doar o opinie consultativă în cauză, în condițiile în care, în prezent, prin comparație, acesta judecă în complet de judecător unic o serie de cauze. Considerații similare sunt valabile și în cazul procurorilor.

Prin urmare, în viziunea propunerii legislative, între momentul admiterii la Institutul Național al Magistraturii și soluționarea primei cauze (*lato sensu*) de către un judecător sau procuror vor trece nu mai puțin de 6 ani, timp în care sistemul judiciar va trebui să funcționeze cu un număr tot mai redus de magistrați, date fiind schimbările

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6
Tel: 311 69 00; Fax:311 69 01
Web: www.csm1909.ro

[redacted]

inerente ce vor avea loc, ca urmare a eliberării din funcție a judecătorilor și procurorilor existenți la acest moment prin pensionare sau din alte cauze.

Ca atare, va crește volumul de activitate al judecătorilor și procurorilor existenți - în condițiile în care și în prezent sunt instanțe și unități de parchet cu un mare volum de muncă, peste normele medii acceptate, iar această creștere va avea consecințe grave asupra calității actului de justiție și asupra soluționării cauzelor într-un termen rezonabil. Altfel spus, soluția legislativă propusă nu doar că nu va aduce îmbunătățiri sistemului consacrat de reglementările în vigoare, ci este aptă să conducă chiar la o înrăutățire a acestuia.

Aceste aspecte au fost sesizate, de altfel, de instanțe și parchete, cu ocazia consultării lor de către Consiliul Superior al Magistraturii.

- Nici celelalte propuneri care îi vizează pe auditorii de justiție și pe judecătorii și procurorii stagiari nu sunt la adăpost de critică, atât din perspectiva soluțiilor legislative propuse, cât și a manierei defectuoase de reglementare, susceptibilă de a crea probleme în aplicare.

Astfel, din expunerea de motive ce însoțește Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 nu reiese ce disfuncționalități prezintă modalitatea în care sunt reglementate în prezent examenul de absolvire al Institutului Național al Magistraturii și, respectiv, examenul de capacitate susținut de judecătorii și procurorii stagiari, disfuncționalități ce reclamă o intervenție legislativă în sensul propus.

În acest sens, s-a apreciat de către unele instanțe, parchete și asociații profesionale că examenul de absolvire al Institutului Național al Magistraturii trebuie să fie format doar din probe teoretice și practice și nu dintr-un interviu în fața unei comisii din care să facă parte membri din afara sistemului judiciar (avocat, profesor universitar), neexistând nicio justificare pentru ca aspecte ce țin de cariera magistraților să depindă de elemente străine de sistemul judiciar. Pentru identitate de rațiune, în cadrul examenelor de acces în profesia de avocat ar trebui să existe un examen echivalent, iar în comisii să fie desemnați un judecător și un procuror, care să aprecieze asupra însușirii cunoștințelor și abilităților necesare exercitării profesiei de avocat.

Pe de altă parte, textele propuse cu privire la examenul de absolvire a Institutului Național al Magistraturii nu sunt complete, căci, dacă în cazul probelor de examen constând în examinarea teoretică și practică și, respectiv, în examenul psihologic, se arată în mod expres care este componența comisiilor de examinare, astfel de dispoziții nu se regăsesc și în ceea ce privește proba interviului.

Este drept că aceste aspecte pot fi reglementate în cuprinsul Regulamentului privind concursul de admitere și examenul de absolvire a Institutului Național al Magistraturii care, potrivit art. 106 lit. a) din Legea nr. 303/2004, prevede modul de organizare, tematica, bibliografia, probele de examen, procedura de desfășurare a

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6
Tel: 311 69 00; Fax:311 69 01
Web: www.csm1909.ro

concursului de admitere și a examenului de absolvire, precum și media minimă de admitere și de absolvire a Institutului Național al Magistraturii.

Cu toate acestea, în condițiile în care în privința celorlalte probe de examen se arată explicit la nivelul legislației primare care este componența comisiilor de examinare, ar trebui să se procedeze în mod similar și în privința probei interviului.

- Au fost criticate și modificările propuse pentru **art. 26-28 din Legea nr. 303/2004,** subliniindu-se că susținerea de judecătorii și procurorii stagiari a unor interviuri de capacitate în fața colegiilor de conducere ale curților de apel, respectiv parchetelor de pe lângă acestea, nesocotește rolul Institutului Național al Magistraturii de a realiza formarea inițială a judecătorilor și procurorilor.

S-a apreciat că examenul de capacitate ar trebui să se desfășoare în condiții de egalitate și previzibilitate, cu o procedură clară și precisă, fără a exista riscul unei evaluări subiective. Soluțiile preconizate de un act normativ nu trebuie aplicate în mod aleatoriu, legiuitorul fiind obligat să stabilească condiții, modalități și criterii clare și precise.

Propunerile sunt criticabile și din perspectiva textelor referitoare la soluționarea contestațiilor împotriva hotărârilor prin care se finalizează interviul, pronunțate de colegiile de conducere ale curților de apel sau, după caz, ale parchetelor de pe lângă acestea. Conform acestor propuneri, contestațiile se soluționează de un complet de 5 judecători ai Înaltei Curții de Casație și Justiție, Secția de Contencios Administrativ. Or, așa cum a arătat Înalta Curte de Casație și Justiție, nu există un complet de cinci judecători în cadrul Secției de contencios administrativ și fiscal.

În acest sens, dispozițiile în vigoare ale art. 19 alin. (2^1) din Legea nr. 304/2004 – a căror modificare nu se propune – prevăd funcționarea a 4 complete de 5 judecători „în cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție", iar nu în cadrul unor secții ale instanței supreme.

Textul propus nu arată, în plus, care este obiectul unei astfel de contestații, respectiv ce anume va putea viza aceasta. Dacă s-a urmărit ca aceasta să vizeze chiar fondul evaluării, procedura judiciară propusă nu se justifică. Astfel, în jurisprudența instanțelor s-a reținut că Plenul Consiliului Superior al Magistraturii și instanța de control judiciar nu pot imixtiona în activitatea comisiei de soluționare a contestațiilor, aceasta fiind o structură administrativă de specialitate, ce are un drept de apreciere discreționar în domeniul sau pe disciplina sa de specialitate. Instanțele s-au raportat și la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Decizia din 28.02.2002, San Juan împotriva Franței), instanța de contencios european statuând că deciziile comisiilor de confirmare sau de atestare a unor aptitudini, însușiri sau calități profesionale nu pot face obiectul controlului judecătoresc, evaluarea apropiindu-se de o testare a cunoștințelor și a experienței necesare pentru exercitarea unei profesii ce iese din sfera garanțiilor

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6
Tel: 311 69 00; Fax:311 69 01
Web: www.csm1909.ro

[redacted]

instituite de art. 6 pct. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Dacă, însă, verificările efectuate în soluționarea contestațiilor nu se referă la fondul examinării, se ridică problema suprapunerii peste dispozițiile propuse pentru art. 29 alin. (2), conform cărora *„Consiliul Superior al Magistraturii poate invalida, în tot sau în parte, examenul de capacitate în cazurile în care constată că nu au fost respectate condițiile prevăzute de lege sau de regulament privind organizarea examenului sau că există dovada săvârșirii unor fraude."*

În altă ordine de idei, în maniera în care se propune modificarea art. 30 vor dispărea dispozițiile referitoare la repartizarea pe posturi a judecătorilor și procurorilor care au promovat examenul de capacitate, nefiind foarte clar ce se va întâmpla, pe cale de consecință, respectiv dacă aceasta presupune că judecătorul sau procurorul stagiar își va continua activitatea la instanța ori parchetul de la care provine sau nu.

În fine, se constată că unele dintre textele propuse nu se bucură de suficientă claritate, iar altele sunt eliptice, fiind de natură a genera probleme în aplicare.

Spre exemplu, la art. 16 se propune introducerea unui nou alineat, alin. (3^1), care prevede că Regulamentul de organizare și funcționare a stagiului de practică va fi elaborat de Institutul Național al Magistraturii și Consiliul Superior al Magistraturii, fără, însă, a se arăta cine aprobă acest regulament.

Pe de altă parte, dat fiind că în cazul celorlalte regulamente ce se adoptă de Consiliul Superior al Magistraturii se prevede publicarea în Monitorul Oficial al României, partea I, în lipsa unei astfel de dispoziții cu privire la regulamentul în discuție, va rezulta că acest regulament nu beneficiază de o astfel de publicare, nefiind, însă, sigur că aceasta a fost voința inițiatorului.

De asemenea, la art. 26 alin. (3) se arată că modalitatea de susținere a interviului și criteriile de examinare se stabilesc prin regulamente propuse de Institutul Național al Magistraturii și se aprobă de secțiile corespunzătoare ale Consiliul Superior al Magistraturii, iar regulamentele se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a.

Propunerea ar fi impus, însă, modificarea corespunzătoare a dispozițiilor art. 106 lit. c) din Legea nr. 303/2004, potrivit cărora Consiliul Superior al Magistraturii adoptă Regulamentul privind examenul de capacitate al judecătorilor stagiari și al procurorilor stagiari, care prevede modul de organizare, tematica, bibliografia, probele de examen, procedura de desfășurare și media minimă de promovare a examenului de capacitate al judecătorilor stagiari și al procurorilor stagiari.

Pe de altă parte, toate regulamentele adoptate de Consiliul Superior al Magistraturii se publică în Partea I a Monitorului Oficial, nu în Partea a III-a. În acest sens, în art. 5 lit. k) din Legea nr. 202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6
Tel: 311 69 00; Fax:311 69 01
Web: www.csm1909.ro

[redacted] [redacted]

României, republicată, se prevede că în Partea I a Monitorului Oficial se publică *„acte ale plenului Consiliului Superior al Magistraturii, potrivit legii."*

Tot astfel, la propunerea vizând art. 28 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 se prevede faptul că interviul se susține în fața colegiilor de conducere de la nivelul curților de apel, respectiv ale parchetelor de pe lângă curțile de apel, fără a se arăta, însă, despre care curți de apel/parchete de pe lângă curțile de apel este vorba, respectiv despre cele în raza cărora se află instanța/parchetul de unde provine judecătorul/procurorul stagiar sau altele.

- Propunerea legislativă pentru modificarea completarea Legii nr. 303/2004 este criticabilă și din perspectiva concepției pe care o promovează cu privire la ***procedura de numire în funcțiile de conducere de rang înalt în cadrul Ministerului Public.***

Astfel, se constată, sub un prim aspect, că aceasta nu ține seama de propunerile formulate de către Consiliul Superior al Magistraturii în cursul anului 2017, ce vizau conferirea unui rol determinant Consiliului, ca garant al independenței justiției.

Conform acestor propuneri, Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prim-adjunctul și adjunctul acestuia, procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție și al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și adjuncții acestora ar urma să fie numiți de Președintele României, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, cu avizul ministrului justiției.

Aceste propuneri au fost reiterate în cuprinsul Avizului ce însoțește Hotărârea Plenului Consiliului nr. 974/2017, subliniindu-se că procedura de numire în funcțiile menționate trebuie să se bucure de transparență și independență în raport de factorul politic, fiind de preferat ca determinantă în acest sens să fie opinia corpului profesional, transpusă în formularea propunerilor menționate.

De asemenea, se constată că, deși potrivit propunerii legislative numirea în funcția de procuror general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, procuror șef al Direcției Naționale Anticorupție și, respectiv, procuror șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism ar urma să se facă de către Președintele României, la propunerea ministrului justiției, cu avizul Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii, revocarea din aceste funcții ar urma să se facă de Consiliul Superior al Magistraturii – Secția pentru procurori, care se poate sesiza din oficiu ori la propunerea ministrului justiției, fără a se învedera rațiunile pentru care nu s-a respectat principiul simetriei.

Sub un alt aspect, se constată că propunerea legislativă extinde în mod nejustificat implicarea ministrului justiției în ceea ce privește numirea procurorilor șefi de secție de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție și Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6
Tel: 311 69 00; Fax:311 69 01
Web: www.csm1909.ro

[redacted]

Organizată și Terorism. Astfel, potrivit propunerii, procurorii șefi de secție ar urma să fie numiți de Consiliul Superior al Magistraturii - Secția pentru procurori, la propunerea ministrului justiției, cu mențiunea că Secția pentru procurori poate refuza motivat, o singură dată, numirea în aceste funcții de conducere.

Așa cum s-a arătat în Raportul din 25 ianuarie 2017 al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind progresele înregistrate de România în cadrul Mecanismului de cooperare și verificare, în ceea ce privește procedura de numire în cele mai înalte funcții de conducere din ierarhia Ministerului Public, este necesar a se asigura garanțiile corespunzătoare în termeni de transparență, control și echilibru, chiar și în cazurile în care decizia finală se ia la nivel politic.

Or, în cazul unei propuneri făcute de ministrul justiției, Consiliul Superior al Magistraturii nu are o libertate reală de a alege, iar, pe de altă parte, poate refuza doar o singură dată propunerea de numire într-una din aceste funcții de conducere. Prin urmare, prin procedura propusă, în realitate, ponderea decisivă în decizia de numire o are ministrul justiției, deci puterea executivă, rolul Consiliului Superior al Magistraturii apărând doar ca un rol formal.

Propunerea nu doar că nu a fost motivată în cuprinsul expunerii de motive, dar nici nu are o justificare obiectivă; prin comparație, propunerea anterioară a Consiliului Superior al Magistraturii era în sensul ca numirea procurorilor șefi de secție de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție și Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism să se facă în condițiile art. 55, respectiv de către Consiliul Superior al Magistraturii, la propunerea procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție ori, după caz, a procurorului șef al structurii specializate. Această propunere este menită să ofere posibilitatea procurorului general sau a procurorilor șefi ai structurilor specializate să își realizeze planul managerial, prin propunerea procurorilor șefi de secție din subordine cu care să realizeze în mod corespunzător o echipă de lucru.

Pe de altă parte, deși se propune o procedură de numire distinctă a procurorilor șefi de secție la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție și Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism față de procedura de numire în cele mai înalte funcții de conducere la parchetele mai sus menționate, nu se prevede, similar, care este procedura de revocare.

Nu în ultimul rând, se constată că, spre deosebire de funcțiile de conducere care se ocupă de judecători și de procurori în condițiile art. 48 și 49, unde se propune o majorare a duratei mandatului la 4 ani, în cazul funcțiilor de conducere în care judecătorii și procurorii sunt numiți potrivit art. 53-55 nu se formulează o astfel de propunere, fără a fi, însă, motivată această diferențiere.

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6
Tel: 311 69 00; Fax:311 69 01
Web: www.csm1909.ro

Analiza comparativă a propunerilor privind numirea în funcțiile de conducere de la art. 49 și a celor privind numirea în funcțiile de conducere de la art. 54 relevă, pe de altă parte, și o necorelare între condițiile de vechime propuse pentru numirea în aceste funcții. Astfel, nu există nicio justificare pentru care se cere o vechime efectivă de 14 ani în funcția de procuror pentru numirea în funcțiile de procuror general al parchetului de pe lângă curtea de apel și adjunct al acestuia, iar pentru numirea în cea mai înaltă funcție din Ministerul Public, respectiv Procuror General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție o vechime minimă (nu efectivă) în funcția de procuror de doar 10 ani.

- **Separarea deciziei în privința carierei judecătorilor și procurorilor** între cele două Secții ale Consiliului, deși este expresia unui deziderat exprimat ferm de Secția pentru judecători, este realizată de o manieră nesistematizată, cuprinzând soluții incomplete, care pot genera dificultăți de interpretare.

Din această perspectivă, sunt elocvente dispozițiile din propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 care consacră faptul că în procedura de promovare la Înalta Curte de Casație și Justiție, în cadrul probei interviului care ar urma să fie susținut în fața Secției pentru judecători, va participa și un psiholog desemnat de Plen, iar nu de Secția pentru judecători, ori dispozițiile nou propuse referitoare la atribuția Consiliului de a lua act de situațiile în care judecătorul sau procurorul este suspendat din funcție ca urmare a alegerii sau numirii sale într-o funcție de demnitate publică.

Într-o abordare inconsecventă cu ideea de separare a carierelor, propunerile legislative nu prevăd intervenții legislative corespunzătoare cu privire la alte dispoziții, lasând în competența Plenului Consiliului, iar nu a secțiilor corespunzătoare, validarea examenului de capacitate a judecătorilor și procurorilor stagiari ori posibilitatea menținerii în activitate în cazul în care s-a dispus renunțarea la urmărirea penală sau dacă, printr-o hotărâre definitivă, s-a dispus renunțarea la aplicarea pedepsei.

De asemenea, deși în cuprinsul Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr. 317/2004 se prevede atributul Secției corespunzătoare a Consiliului de a propune Președintelui României numirea în funcție a judecătorilor și procurorilor - atât a celor care au promovat examenul de capacitate, cât și a candidaților admiși la concursul de admitere în magistratură - nu se propune și modificarea corespunzătoare a dispozițiilor relevante din Legea nr. 303/2004, care se referă în continuare la Consiliul Superior al Magistraturii, iar nu la Secția corespunzătoare a Consiliului.

Astfel de inconsecvențe se regăsesc și în cuprinsul celorlalte două propuneri legislative.

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6
Tel: 311 69 00; Fax:311 69 01
Web: www.csm1909.ro

Menționăm, în acest sens, propunerea de modificare a dispozițiilor art. 132 alin. (4) din Legea nr. 304/2004, propunere conform căreia „Proiectele de bugete elaborate potrivit alin. (1) și (3) se supun avizului conform al Secției pentru judecători sau, după caz, a Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii."

Acest text nu este, însă, corelat cu Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, care prevede abrogarea doar a lit. a) și b) ale art. 37, nu și a literei c), care stabilește *de lege lata* că *Plenul* Consiliului Superior al Magistraturii elaborează propriul proiect de buget, cu avizul consultativ al Ministerului Finanțelor Publice, și emite avizele conforme pentru proiectele de buget ale instanțelor și parchetelor.

Nici printre atribuțiile enumerate la art. 40 alin. (1) și (2) din această din urmă propunere legislativă nu se regăsește avizarea proiectelor de buget.

- Există, însă, și **alte inconsecvențe** în cuprinsul propunerilor legislative analizate.

Astfel, în cuprinsul Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 se propune modificarea în întregime a articolului 30 din această lege, care ar urma să aibă doar două alineate. Reconfigurarea în întregime a art. 30, cu consecința dispariției alin. (6) din forma în vigoare în prezent, nu a fost urmată, cum era firesc, de modificarea corespunzătoare a dispozițiilor art. 33 alin. (4), art. 46 alin. (4), art. 48 alin. (7) teza finală, art. 49 alin. (7) teza finală, care fac trimitere la dispozițiile art. 30 alin. (6), cu toate că în privința art. 48 alin. (7) teza finală și art. 49 alin. (7) teza finală se propuneau intervenții legislative.

Tot astfel, textul propus pentru art. 50 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 face trimitere la art. 44 alin. (2), omițând că se propusese abrogarea art. 44 alin. (2), ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 785/2009.

Trimiteri similare la dispozițiile art. 44 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 se regăsesc și în cuprinsul propunerilor de modificare vizând art. 87 alin. (2) și, respectiv, art. 88^7 alin. (2) din Legea nr. 304/2004.

III. Criticabile sunt și unele soluții promovate de propunerile legislative ce urmăresc **punerea în acord a legislației infraconstituționale cu decizii ale Curții Constituționale.**

- Astfel, în ceea ce privește **Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004,** în raport de Decizia Curții Constituționale nr. 321/2017, se reține următoarele:

Prin Decizia nr. 321/2007, Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art. 21 și art. 24 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară raportate la cele ale

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6
Tel: 311 69 00; Fax:311 69 01
Web: www.csm1909.ro

art. 29 alin. (5) teza a doua din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale *sunt constituționale în măsura în care nu exclud posibilitatea formulării recursului împotriva hotărârii judecătorești de respingere a cererii de sesizare a Curții Constituționale pronunțate de ultima instanță în ierarhia instanțelor judecătorești.*

În concret, prin decizia Curții Constituționale s-a subliniat necesitatea stabilirii instanței competente să soluționeze recursurile formulate împotriva hotărârilor pronunțate de Secția I civilă, Secția a II-a civilă, Secția de contencios administrativ și fiscal și Completele de 5 judecători ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, prin care au fost respinse cererile de sesizare a Curții Constituționale.

În prezent, posibilitatea formulării recursului împotriva hotărârii de respingere a cererii de sesizare a Curții Constituționale este reglementată în cuprinsul art. 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, astfel: *„Dacă excepția este inadmisibilă, fiind contrară prevederilor alin. (1), (2) sau (3), instanța respinge printr-o încheiere motivată cererea de sesizare a Curții Constituționale. Încheierea poate fi atacată numai cu recurs la instanța imediat superioară, în termen de 48 de ore de la pronunțare. Recursul se judecă în termen de 3 zile."*

Deși prin textele propuse la art. 21 alin. (2) și art. 24 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 s-a urmărit punerea în acord a acestui act normativ cu Decizia Curții Constituționale nr. 321/2017, propunerea vizând art. 21 reglementează doar posibilitatea exercitării căii de atac a recursului împotriva hotărârilor prin care au fost respinse cererile de sesizare a Curții Constituționale.

Acest aspect, însă, ar trebui reglementat la nivelul Legii nr. 47/1992, prin formularea unei propuneri din care să rezulte fără echivoc că și hotărârile pronunțate de Secția I civilă, Secția a II-a civilă, Secția de contencios administrativ și fiscal și Completele de 5 judecători ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, prin care au fost respinse cererile de sesizare a Curții Constituționale, sunt supuse căii de atac a recursului.

La nivelul Legii nr. 304/2004, respectiv art. 21 și 24, ar trebui să se reglementeze doar aspectele privind stabilirea instanței competente să soluționeze aceste recursuri.

Reținând că potrivit deciziei Curții Constituționale cererea de recurs astfel formulată angajează, în mod intrinsec, o competență de recurs pe orizontală, respectiv o judecată realizată de un complet aflat pe același nivel ierarhic, la nivelul art. 21 ar trebui să se reglementeze că Secția I civilă, Secția a II-a civilă și Secția de contencios administrativ și fiscal ale Înaltei Curți de Casație și Justiție judecă, printr-un alt complet al acestora, recursul formulat împotriva hotărârii pronunțate de aceste secții prin care a fost respinsă cererea de sesizare a Curții Constituționale, iar la nivelul art. 24 să se stabilească că recursul formulat împotriva hotărârii pronunțate de un complet de 5

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6
Tel: 311 69 00; Fax:311 69 01
Web: www.csm1909.ro

[redacted] [redacted]

judecători prin care a fost respinsă cererea de sesizare a Curții Constituționale se soluționează de un alt complet de 5 judecători.

Or, prin propunerile formulate de inițiatori nu s-a realizat punerea în acord a art. 21 și art. 24 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară cu Decizia Curții Constituționale nr. 321/2017.

- În ceea ce privește **Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004,** în raport de Decizia Curții Constituționale nr. 588/2017, se apreciază că prin textul propus la alin. (1^1) al art. 58 nu se realizează o transpunere corespunzătoare a Deciziei Curții.

Astfel, în cuprinsul acestei decizii s-a reținut, printre altele, că lipsa unui text expres în cuprinsul art. 58 din Legea nr. 303/2004 ce reglementează statutul judecătorilor și procurorilor, care să prevadă condițiile încetării detașării anterior duratei pentru care s-a dispus, conduce la imprevizibilitatea textului de lege criticat și, astfel, la încălcarea art. 1 alin. (5) din Constituție, deoarece, de la caz la caz, în mod arbitrar, se poate decide cu privire la cariera magistratului, și anume la încetarea detașării judecătorului sau procurorului anterior duratei pentru care s-a dispus, în unele cazuri pe baza cererii judecătorului sau procurorului, iar în alte cazuri fără a exista o astfel de cerere.

Curtea a concluzionat în sensul că prevederile art. 58 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 încalcă dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție cu privire la calitatea legii, respectiv previzibilitate, sub aspectul condițiilor de încetare a detașării judecătorilor și procurorilor.

Or, în raport de decizia Curții, redactarea propusă este incompletă, limitându-se la a prevedea doar titularul cererii de încetare, fiind nevoie de o reglementare mai amănunțită a condițiilor încetării detașării judecătorilor sau procurorilor.

- De asemenea, nici prin textul propus la art. 47 din **Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii** nu s-a realizat punea în acord a acestor prevederi cu Decizia Curții Constituționale nr. 397/2014.

Astfel, prin decizia menționată, Curtea a constatat că sintagma „rezoluția de clasare este definitivă" din cuprinsul art. 47 alin. (1) lit. b) din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii este neconstituțională în ipoteza prevăzută de art. 45 alin. (4) lit. b) din aceeași lege.

În considerentele deciziei, Curtea a constatat că „dispozițiile legale criticate potrivit cărora inspectorul judiciar, prin rezoluție scrisă și motivată, poate dispune clasarea sesizării în cazul prevăzut la art. 45 alin. (4) lit. b) din Legea nr.317/2004,

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6
Tel: 311 69 00; Fax:311 69 01
Web: www.csm1909.ro

[redacted]

respectiv dacă în urma efectuării verificărilor prealabile se constată că nu există indiciile săvârșirii unei abateri disciplinare, și rezoluția de clasare este definitivă, contravin prevederilor constituționale privind accesul liber la justiție, precum și celor convenționale privind dreptul la proces echitabil."

Curtea a constatat că, „în ipoteza prevăzută de art. 45 alin. (4) lit. b) din Legea nr. 317/2004, inspectorul judiciar face o cercetare a fondului sesizării pentru a constata dacă există sau nu indicii cu privire la săvârșirea unei abateri disciplinare. Or, în această situație, textul de lege criticat, potrivit căruia rezoluția de clasare este definitivă și, deci, exclusă controlului judiciar, **încalcă accesul liber la justiție, drept fundamental consacrat atât de Constituție, cât și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, partea interesată fiind lipsită de accesul la o instanță judecătorească**. Dacă în primele 3 ipoteze reglementate de art. 47 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 317/2004, respectiv atunci când sesizarea nu este semnată, nu conține datele de identificare ale autorului sesizării sau indicii cu privire la identificarea situației de fapt, caracterul definitiv al soluției clasării este legitimat prin aceea că aceasta nu are un caracter irefragabil deoarece persoana interesată poate face o nouă sesizare cu respectarea condițiilor prevăzute, așa cum a decis instanța de contencios constituțional în jurisprudența sa (...), în ipoteza prevăzută de art. 45 alin. (4) lit. b) se dispune asupra fondului sesizării, astfel că este absolut necesară asigurarea accesului la justiție prin posibilitatea atacării soluției la instanța judecătorească."

Or, textul propus la art. 47 alin. (1) lit. b) teza a doua din Propunerea legislativă, în sensul că „rezoluția de clasare este supusă căii de atac la instanțele judecătorești", nu realizează în fapt o transpunere a Deciziei Curții Constituționale nr. 397/2014, nefiind prevăzută instanța competentă să soluționeze calea de atac formulată împotriva rezoluției de clasare și nici procedura ce ar trebui urmată (termenul în care poate fi declarată calea de atac, aspecte referitoare la procedura prealabilă, soluțiile pe care le poate pronunța instanța).

IV. Propunerile legislative transmise spre avizare cuprind o serie de propuneri de reglementare noi sau radical diferite față de cele existente în forma anterioară a proiectului de lege elaborat de Ministerul Justiției și care nu au fost supuse consultării sistemului judiciar.

Pe lângă propunerile menționate anterior, referitoare la înființarea Consiliului Național de Integritate a Judecătorilor și Procurorilor, majorarea duratei cursurilor de formare profesională a auditorilor de justiție și a duratei stagiului urmat de judecătorii și procurorii stagiari, modificarea examenelor de absolvire a Institutului Național al Magistraturii și a celui de capacitate, competențele judecătorilor și procurorilor stagiari, proiectul cuprinde și alte soluții legislative de noutate absolută, care nu au fost supuse

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6
Tel: 311 69 00; Fax:311 69 01
Web: www.csm1909.ro

[redacted]

dezbaterii la nivelul instanțelor și parchetelor și cu privire la care nu a fost respectată transparența decizională.

Menționăm, în acest sens, propunerile vizând redefinirea noțiunilor de rea credință și gravă neglijență prevăzute la art. 99^1 din Legea nr. 303/2004, modificarea termenului de redactare a hotărârilor judecătorești, suspendarea din funcție a judecătorului sau procurorului atunci când a fost ales sau numit într-o funcție de demnitate publică, numirea procurorilor șefi de secție de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție, Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și de la noua direcție ce se propune a fi înființată, considerarea ca vechime în magistratură a perioadei în care se exercită funcția de ministru al justiției.

De asemenea, cât privește Direcția pentru Investigarea Infracțiunilor Săvârșite de Judecători și Procurori, ideea înființării unei astfel de structuri fusese avansată prin proiectul de lege anterior inițiat de Ministerul Justiției, însă la acel moment soluția legislativă propusă consta în adoptarea unui act normativ ulterior prin care să se stabilească organizarea și funcționarea sa. În Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 intenția normativă a fost transpusă prin inserarea unei Secțiuni cu 8 articole, în care sunt prevăzute detaliat aspecte privind organizarea și funcționarea acestei direcții.

V. Pe de altă parte, propunerile legislative nu au avut în vedere multe dintre soluțiile propuse anterior de Consiliul Superior al Magistraturii și care derivă din consultarea sistemului judiciar, referitoare la aspecte deosebit de importante și în legătură cu care ar fi fost necesară o intervenție legislativă.

Menționăm, în acest sens, propunerile vizând procedura de promovare în funcții de execuție a judecătorilor și procurorilor, procedura evaluării activității profesionale a judecătorilor și procurorilor, extinderea sferei activităților ce pot fi desfășurate de magistrați, posibilitatea alocării posturilor de judecători și procurori stagiari suplimentar celor prevăzute în schema de personal a instanței sau parchetului, desființarea instanțelor militare și reorganizarea parchetelor militare, eliminarea din sfera titularilor acțiunii disciplinare a ministrului justiției, procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și a președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție ș.a.

VI. Propunerile legislative nu îndeplinesc condițiile de accesibilitate și previzibilitate a normei juridice, procesul de elaborare nerespectând principiile generale de legiferare.

- În conformitate cu dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituția României,

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6
Tel: 311 69 00; Fax:311 69 01
Web: www.csm1909.ro

[redacted] [redacted]

republicată, *„În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie."*

În acord cu aceste dispoziții constituționale, activitatea de legiferare trebuie să se realizeze în limitele și în concordanță cu Legea fundamentală, cu respectarea exigențelor firești de calitate a legislației.

Or, la elaborarea propunerilor legislative **nu au fost luate în considerare regulile generale de legiferare referitoare la motivarea propunerii legislative, astfel cum impun prevederile art. 6 alin. (1) din Legea nr. 24/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare și ale art. 92 alin. (1) și art. 100 alin. (1) din Regulamentul Camerei Deputaților.**

O bună legiferare ar trebui să garanteze că procesul decizional este deschis și transparent, că cetățenii și părțile interesate pot formula observații în toate etapele procesului de legiferare și de elaborare a politicilor și că intenția normativă pleacă de la date concrete și de la o bună înțelegere a impactului pe care îl pot avea acestea.

Soluțiile pe care le cuprinde orice propunere legislativă trebuie să fie temeinic fundamentate, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne și ale armonizării legislației naționale cu legislația comunitară și cu tratatele internaționale la care România este parte, precum și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

Cu toate acestea, succintele *Expuneri de motive* ale propunerilor legislative nu argumentează în niciun fel intenția normativă, ci enumeră în cuprinsul a câtorva paragrafe principalele modificări propuse pentru Legea nr. 303/2004, Legea nr. 304/2004 și Legea nr. 317/2004.

De asemenea, după cum s-a arătat anterior, nu a fost realizată nici evaluarea preliminară a impactului noilor reglementări propuse, astfel cum prevăd dispozițiile Legii nr. 24/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

- **Unele dintre textele propuse conțin o serie de neclarități,** cum este cazul dispozițiilor art. 58 alin. (1) și 60 din cuprinsul Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004, care prevăd, concomitent, atributul Secției corespunzătoare de a dispune, după caz, detașarea sau transferul judecătorului ori procurorului, precum și avizul Secției respective.

Alte asemenea neclarități au fost semnalate anterior, cu privire la dispozițiile referitoare la auditorii de justiție și la judecătorii și procurorii stagiari.

Totodată, o serie de neclarități se constată și în ceea ce privește definirea noțiunilor de rea credință și gravă neglijență, potrivit propunerii pentru art. 99^1. Astfel, sub un prim aspect, formularea propusă pentru alin. (1) nu este foarte clară: „Există rea-credință atunci când judecătorul sau procurorul *care*, în exercitarea activității, cu intenție nu îndeplinește ...".

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6
Tel: 311 69 00; Fax:311 69 01
Web: www.csm1909.ro

Dacă în forma propusă pentru alin. (1), care presupune intenția, sub raport subiectiv, se cere ca vătămarea să fie gravă, certă și efectivă, în forma propusă pentru alin. (2), care presupune culpa, sub raport subiectiv, nu se mai face o astfel de circumstanțiere a vătămării aduse drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice.

Formularea propusă extinde aria de aplicare și tinde să se suprapună peste infracțiunile de abuz în serviciu și, respectiv, neglijență în serviciu prevăzute de art. 297 și respectiv art. 298 Cod penal.

VII. Nu în ultimul rând, cu ocazia consultării, majoritatea instanțelor judecătorești și a parchetelor de pe lângă acestea, precum și unele asociații profesionale (Forumul Judecătorilor din România și Asociația Procurorilor din România) au solicitat respingerea în bloc a celor 3 propuneri legislative (fie expres, fie solicitând avizarea negativă a acestora, fie implicit, prin votul „împotrivă" acordat pentru fiecare text propus în parte).

Exemplificăm, în acest sens, cu următoarele instanțe: Curtea de Apel București, Curtea de Apel Cluj, Curtea de Apel Constanța, Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Ploiești, Tribunalul Argeș, Tribunalul Specializat Argeș, Tribunalul Bihor, Tribunalul Botoșani, Tribunalul București – Secția a II-a contencios administrativ și fiscal, Secția a VI-a Civilă, Secția a VIII-a Conflicte de Muncă și Asigurări Sociale, Tribunalul Caraș-Severin, Tribunalul Călărași, Tribunalul Specializat Cluj, Tribunalul Constanța, Tribunalul Covasna, Tribunalul Dolj, Tribunalul Harghita, Tribunalul Hunedoara, Tribunalul Ialomița, Tribunalul Ilfov, Tribunalul Maramureș, Tribunalul Mureș, Tribunalul Neamț, Tribunalul Olt, Tribunalul Prahova, Tribunalul Sălaj, mai mult de jumătate din numărul total de judecătorii.

Dintre parchete, amintim următoarele: Direcția Națională Anticorupție, Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Brașov, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Galați, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Oradea, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Ploiești, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Timișoara, Parchetul de pe lângă Tribunalul Caraș-Severin, Parchetul de pe lângă Tribunalul Galați, Parchetul de pe lângă Tribunalul Neamț, Parchetul de pe lângă Tribunalul Suceava, Parchetul de pe lângă Tribunalul Teleorman etc.

Pe de altă parte, foarte multe instanțe și parchete au criticat punctual principalele modificări aduse prin cele 3 propuneri legislative, din punctele de vedere formulate de acestea desprinzându-se concluzia dezaprobării respectivelor intenții normative (*de exemplu*, Înalta Curte de Casație și Justiție, Curtea de Apel Bacău, Curtea de Apel Craiova, Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Timișoara, Parchetul de

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6
Tel: 311 69 00; Fax:311 69 01
Web: www.csm1909.ro

[redacted] pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Pitești etc.).

Întrucât, așa cum a arătat Consiliul Legislativ, intervențiile legislative propuse referitoare la Legea nr. 303/2004, Legea nr. 304/2004 și Legea nr. 317/2004 sunt corelate între ele, acestea au fost analizate concomitent de Plen, orice observație în privința uneia dintre cele 3 legi reflectându-se și asupra celorlalte.

În raport de argumentele prezentate, Plenul reține că viciile grave de fond ale propunerilor legislative impun avizarea negativă a acestora.

Chiar dacă propunerile conțin o serie de modificări ale celor trei legi ce au fost anterior agreate la nivelul Consiliul Superior al Magistraturii, în ansamblu viciile de neconstituționalitate semnalate și disfuncționalitățile pe care multe dintre prevederile proiectului le-ar putea genera în organizarea și funcționarea sistemului judiciar, nu permit o soluție de avizare favorabilă, cu observații. O astfel de soluție ar fi fost posibilă în condițiile în care, în puncte esențiale, propunerile transmise spre avizare ar fi de natură să îmbunătățească activitatea sistemului judiciar, iar nicidecum să constituie un regres față de reglementările pe care ar urma să le înlocuiască, din perspectiva normelor constituționale, a independenței justiției și a statutului magistratului.

Avizul negativ exprimat de Plenul Consiliului nu împiedică inițierea unui alt demers de modificare și completare a celor trei acte normative, putând fi avută în vedere și soluția reglementării separate și cu celeritate a unor aspecte care derivă din decizii ale Curții Constituționale (de exemplu, procedura revocării membrilor aleși ai Consiliului).

Cu deosebită considerație,

Președinte,
Judecător Mariana Ghena

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII ROMÂNIA PREȘEDINTE

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6
Tel: 311 69 00; Fax:311 69 01
Web: www.csm1909.ro